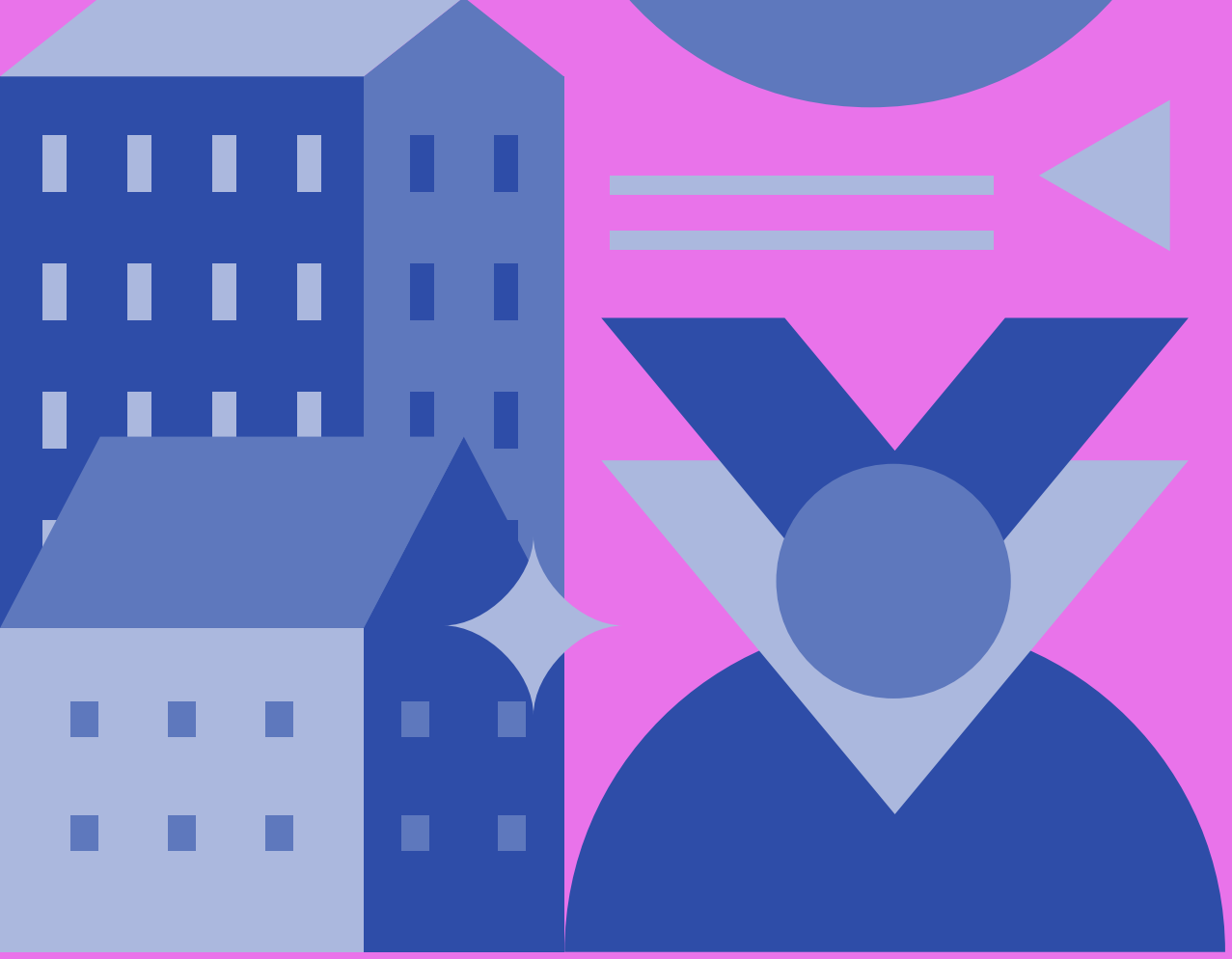

Acompanyaments de Coòpolis per a cooperatives i projectes de l'ESS

Promou i finança:

coòpolis

economia social

Generalitat de Catalunya

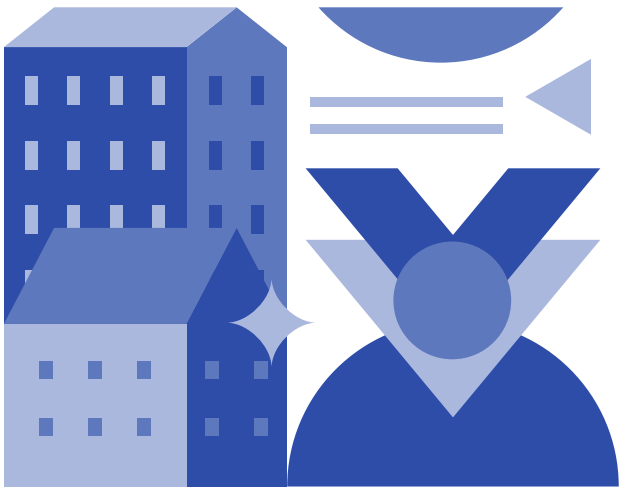

Contingut

1. Introducció 4
2. Les nostres mirades 5
3. Funcionament i sol·licitud d'allotjament 5
4. Els nostres acompanyaments 6
- Disseny de models de negoci 6
- Dimensió legal i jurídica de la cooperativa 6
- Gestió i sostenibilitat econòmica i financera 7
- Organització, estructura i governança cooperativa 8
- Transformació ecosocial 9
- Cooperativisme feminista i antiracista 10
- Altres 10

Introducció

L'Ateneu Cooperatiu de Barcelona, **Coòpolis**, és un dispositiu de foment i promoció de l'Economia Social i Solidària (ESS) a la ciutat de Barcelona. En el marc de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, iniciativa promoguda pel Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya, s'orienta a la creació de noves cooperatives, a la consolidació de les ja creades, així com a la generació de llocs de treball en cooperatives existents. Tot això amb l'objectiu de contribuir a generar mercat social i una major sensibilització vers l'ESS, així com afavorir en la transformació dels circuits socioeconòmics de la ciutat cap a fórmules més sostenibles i que posin les persones, els col·lectius, i les seves necessitats al centre.

El programa per l'impuls cooperatiu respon a una **estratègia general basada en la col·laboració públic-comunitària-cooperativa**, i té com a finalitat construir un ecosistema socioeconòmic transformador.

L'Ateneu Cooperatiu de Barcelona està format per **25 cooperatives i altres entitats de l'ESS**, amb trajectòries diverses i experteses en àmbits com **migracions i antiracisme**, transició ecosocial i economies feministes. Aquestes entitats col·laboren en l'impuls i execució de les accions de l'Ateneu Cooperatiu, des d'una perspectiva plural, i amb un gran coneixement de les realitats del cooperativisme a Barcelona.

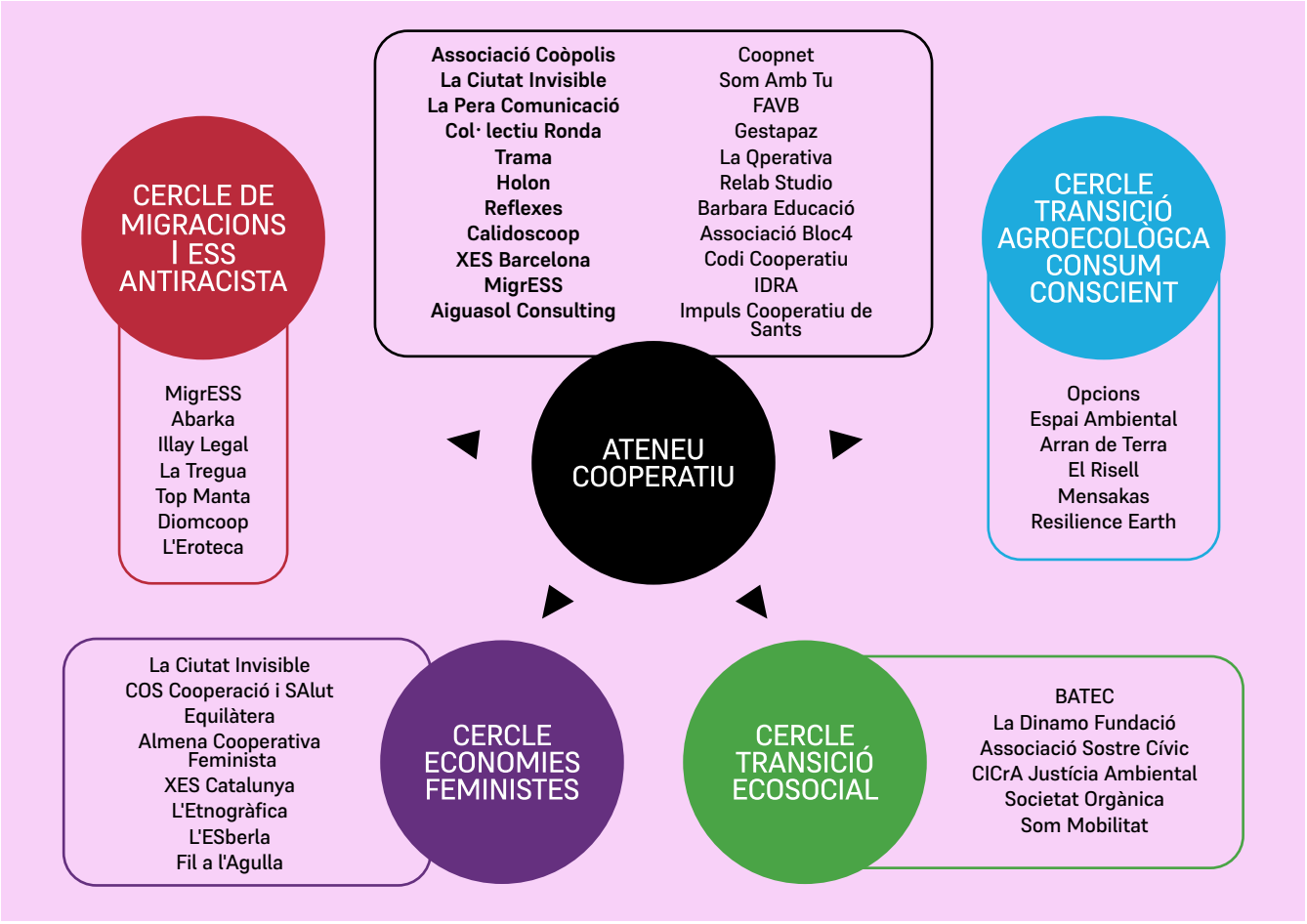

Un dels principals serveis és el **programa d'acompanyaments**, pensat per **assessorar els projectes en els diferents processos** per tal que els projectes puguin prendre les decisions sobre la gestió, funcionament i estratègia amb consciència i capacitació.

L'assessorament al cooperativisme com a servei amb vocació pública i impulsat pel mateix cooperativisme és essencial perquè els projectes i l'ecosistema de l'ESS puguin compatir empresarialment i a la vegada, siguin agents actius dels reptes ecosocials de la ciutat.

Per aquest motiu, des de Coòplis apostem per acompanyar els projectes en diferents àmbits que els permetin progressar per esdevenir projectes de l'Economia Social i Solidària més forts, cohesionats i resilients.

En aquest present document es poden veure de manera detallada els acompanyaments que creiem necessaris per a la progressió de les cooperatives.

Les nostres mirades

Tots els serveis de Coòpolis treballen per incorporar, tenir present i connectar-se amb les diferents mirades estratègiques que tenim articulades:

- Economies Feministes
- Migracions i ESS antiracista
- Transició ecosocial

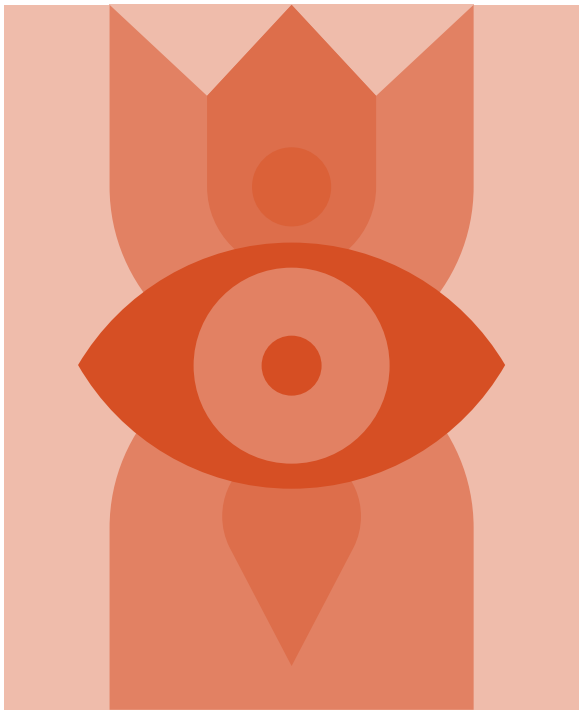

Economies feministes i democratització de les cures: aposta per models de cures col·lectives, dignificades i autogestionades des de l'economia solidària. Prioritza la millora de les condicions laborals en el sector de les cures.

Migracions i ESS antiracista: promou la inclusió econòmica i social de persones migrants a l'ESS, amb eines jurídiques, financeres i de formació. Dona suport a iniciatives liderades per persones migrants i racialitzades.

Transició ecosocial: impulsa circuits curts i iniciatives agroecològiques per un sistema alimentari just i arrelat. També promou l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús com a alternativa a l'especulació.

Funcionament i sol·licitud d'allotjament

Si sou un projecte cooperatiu i voleu sol·licitar algun dels acompanyaments podeu escriure a suport@bcn.coop o bé, si teniu una fitxa de projecte oberta, sol·licitar acompanyament a través de l'aplicatiu de Coòpolis.

Tots els acompanyaments són públics, oberts i gratuïts, però us demanarem uns compromisos per continuar amb l'acompanyament.

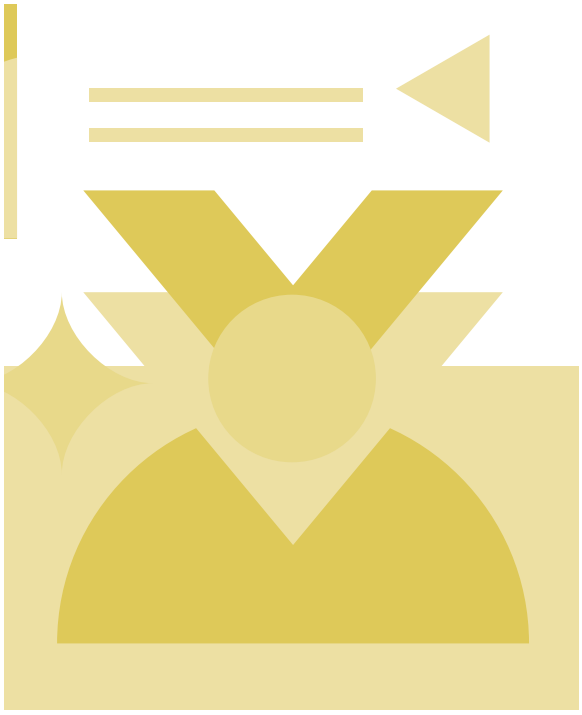

En cas que tingueu interès a rebre assessorament d'alguna altra temàtica que no estigui recollida en aquest catàleg, no dubteu a escriure'ns a suport@bcn.coop per tal que puguem valorar la necessitat d'acompanyament o derivar-vos a altres serveis de promoció de l'Economia Social i Solidària i cooperativa.

Els nostres acompanyaments

Disseny de models de negoci

Canvas Social

Acompanyament en l'eina Canvas Social de disseny de model de negoci i la sostenibilitat. Anàlisi en profunditat dels diferents elements claus per a fer sostenible el projecte, la síntesi a l'hora de prendre decisions i fer visibles diferents elements per donar coherència al projecte. Elements importants per a la sostenibilitat d'equips, del projecte i la presentació a terceres persones.

Prototipatge: ideació de negoci

Orientació en el llançament d'un nou producte o servei per abans d'invertir esforços, temps i diners en el desenvolupament d'una nova línia, testejar-la i prototipar-la, i així veure si la idea pot respondre a les necessitats identificades.

Acompanyament en la comercialització o estratègies de màrqueting

Acompanyament per integrar els conceptes clau del màrqueting i les vendes, així com entendre'n les diferències. Visibilitzar què oferim, a qui i com i traçar com la clientela arriba fins a l'entitat i quins són els passos de compra.

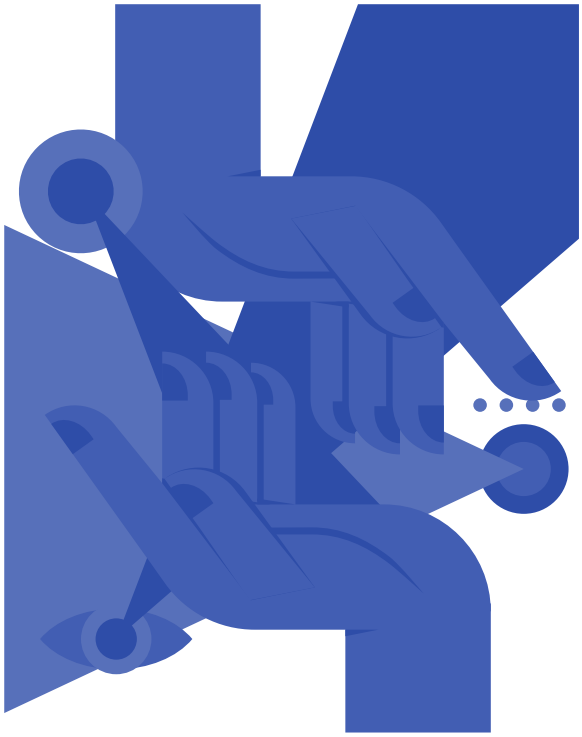

Dimensió legal i jurídica de la cooperativa

Tràmits per a la constitució de la cooperativa

En els casos de cooperatives de nova creació, s'acompanya en els tràmits per a la constitució de la cooperativa, excepte la gestió de l'alta d'activitats i seguretat social que se n'ha d'encarregar una gestoria.

Tràmits per a la constitució d'associació*

Acompanyament en els tràmits per a la constitució de l'associació, sol·licitud NIF (provisional i definitiu), alta activitat econòmica i obtenció de certificat digital.

*Exclusiu per a projectes acompanyats pel Cercle de Migracions i ESS antiracista.

Realitzar o revisar Estatuts Socials d'una cooperativa

Acompanyament per a la redacció o revisió dels estatuts. Fent que a través del document, s'estructuri la forma de funcionament de la societat.

Realitzar o revisar Estatuts Socials d'una associació*

Acompanyament per a la redacció o revisió dels estatuts d'associacions amb activitat econòmica com pas previ a una cooperativa.

*Exclusiu per a projectes acompanyats pel Cercle de Migracions i ESS antiracista.

Identificació forma jurídica

Amb l'equip motor del projecte s'identifica quina és la forma jurídica que per l'estat de desenvolupament del projecte i de la situació particular de les persones que hi pertanyen, és la més idònia. Es fa èmfasi en les diferències entre associació i cooperativa i les implicacions segons l'estatus d'estrangeria de les participants.

Obligacions registrals de la cooperativa

Suport en el seguiment i gestió en l'obligació de la documentació que s'ha de comunicar al Registre de cooperatives de forma regular.

Drets laborals per a sòcies i treballadores d'una cooperativa

Acompanyament per a familiaritzar-se amb les nocions bàsiques de la gestió i els drets laborals. Es treballaran aspectes com: com interpretar correctament una nòmina, elements mínims que cal conèixer en matèria de gestió laboral, normativa i obligacions laborals a les cooperatives i d'altres qüestions per apoderar-se de la gestió laboral i poder millorar les condicions de treball a la cooperativa.

Acompanyament en estrangeria

Assessorament en estrangeria a les persones del grup motor que ho necessitin. Assessorament a projectes de l'ESS interessades a contractar una persona en situació administrativa irregular.

Conèixer com funciona la capitalització de l'atur

Suport per a sol·licitar la capitalització de la prestació de l'atur. Per aquelles persones que vulguin constituir una cooperativa o que s'incorporin de manera estable, com a sòcies treballadores, es presenta aquesta mesura dirigida a fomentar i facilitar iniciatives d'ocupació autònoma.

Gestió i sostenibilitat econòmica i financera

Pla de Viabilitat

Acompanyament per a la creació, elaboració i revisió del pla de viabilitat, per poder conèixer si l'entitat és viable, tècnicament i econòmica. Treballant principalment amb l'estructura d'ingressos i despeses, i el compte de resultats abreujats.

Pla de tresoreria

Acompanyament a la cooperativa per crear un full de seguiment de la tresoreria. Es treballarà el flux de caixa, els cobraments i pagaments i s'explicarà les diferències entre pressupost i tresoreria.

Conèixer models de finançament

Acompanyament per detectar les necessitats financeres i conèixer les diverses opcions i estratègies de finançament i autofinançament per a projectes de l'Economia Social i Solidària. I estudiar quines són més aptes per a l'entitat, tenint en compte conceptes com solvència, forma jurídica, criteris de valoració i admissió.

Creació i revisió d'eines de gestió econòmica

Revisió i sistematització de les eines de gestió econòmica de la cooperativa que ens permetrà guanyar autonomia, confiança i fiabilitat. Aquest acompanyament serà molt pràctic per tenir eines i capacitació per fer un bon seguiment de la gestió econòmica.

Comptes anuals

Acompanyament per conèixer la documentació que compon els comptes anuals de la cooperativa i quins són els procediments necessaris per aprovar-los.

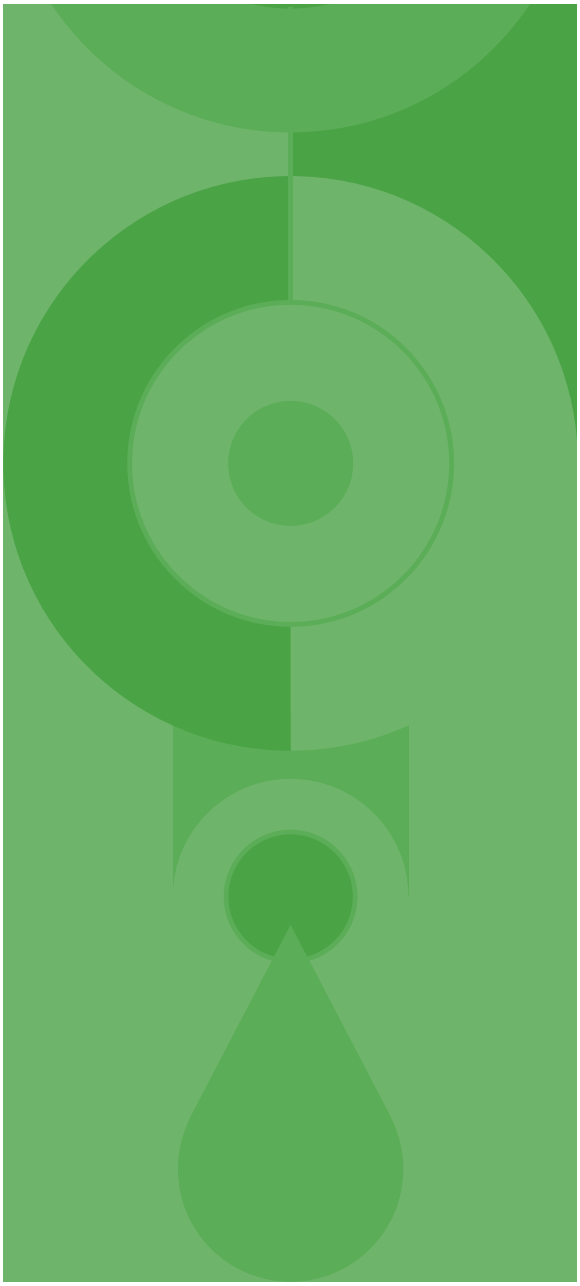

Organització, estructura i governança cooperativa

Reglament de Règim Intern

Acompanyament per a l'elaboració del RRI com a eina necessària a tots els projectes cooperatius, pel que fa al funcionament intern i preveu múltiples mesures en diversos àmbits de la vida cooperativa dels socis i les sòcies, oferint eines, guies i recursos per a la seva creació i suport en el treball d'elements claus per a la cooperativa.

Reglament de Règim Intern amb perspectiva feminista

L'acompanyament en la sostenibilitat dels equips s'inicia amb una fase de diagnosi per saber quines són les necessitats de l'equip. Valorem, en primer lloc, si tenen clara la visió compartida del projecte reconeixent la diversitat interna de l'equip i, un cop clara, analitzem i valorem com de definida està l'estructura per assolir la visió comuna en coherència amb la planificació del projecte.

Eines per la revisió organitzativa de la cooperativa

L'estructura organitzativa i l'organigrama de la cooperativa són essencials per a la sostenibilitat de la cooperativa. L'acompanyament servirà per identificar les potencialitats i mancances de l'actual organització i actualitzar-la.

Revisió estratègica de la cooperativa

Acompanyament per repensar la direcció i el pla d'acció de la cooperativa a llarg termini. S'examina l'organització interna i l'entorn per identificar nous objectius i reptes de la cooperativa.

Acompanyament en la governança i presa de decisions

Acompanyament per imaginar i construir eines específiques per canalitzar una presa de decisions democràtica en el marc d'una cooperativa. Per tal de crear una estructura sostenible organitzativament: coherent amb les formes de treball de l'ESS i que garanteixi la fortalesa i eficiència de l'organització.

Eines de seguiment: detecció d'hores productives i reproductives

Acompanyament en la gestió del temps de la cooperativa a través d'eines de seguiment que ens permetin ser conscients del malbaratament del temps per poder planificar, organitzar i controlar el temps dedicat a activitats.

Dinàmiques d'equip i relacionals

Es treballen els aspectes relacionals i les dinàmiques de sostenibilitat humanes del projecte. Es posa el focus en la importància dels processos i la diversitat de necessitats en l'organització de l'activitat, el règim de prestació de serveis, la sostenibilitat humana i econòmica de la cooperativa, la resolució de conflictes i l'aposta per la intercooperació.

Incorporació de noves persones sòcies: dimensió societària i jurídica

Acompanyament per a la incorporació de noves persones sòcies, abordant la part societària, organitzativa, econòmica i jurídica. Es traça una estratègia per potenciar l'entrada sostenible de les noves persones sòcies.

Visió ComUNA: per identificar missió, visió i valors

Suport en la definició estratègica compartida del projecte per a prevenir conflictes i per a fer emergir aquells elements que necessiten major reflexió i profunditat col·lectiva. A través de dinàmiques col·lectives, es buscarà que l'entitat tingui les eines i estructura per treballar en clau de corresponsabilitat.

Promoure aliances d'intercooperació: estratègies, acords i formalització

Acompanyament per a projectes que estiguin o vulguin estar en processos d'intercooperació. S'orientarà en els diferents processos de la intercooperació, posant el centre les potencialitats estratègiques de les articulacions, l'elaboració d'acords en funció dels graus d'intensitat de les dinàmiques de col·laboració i les possibles formalitzacions de les aliances.

Transformació ecosocial

Reducció de l'impacte ambiental de la teva organització del treball

L'activitat de la nostra cooperativa té un impacte sobre el medi ambient. Mesurar-lo i reduir-lo està al nostre abast. Acompanyament per identificar quins són els canvis necessaris per reduir l'impacte ambiental de la cooperativa i disseny de la implantació d'un pla d'acció.

Mirada ecofeminista a les organitzacions

El pla de transició ecofeminista és un procés estructurat de reflexió col·lectiva per incorporar de manera transversal la perspectiva ecofeminista a tots els processos interns i als impactes externs de l'entitat. S'abordaran les tres dimensions del pla vinculades a l'activitat de l'entitat (organització del temps i treballs, impactes de les activitats i projectes, i dimensió econòmica i material).

Desenvolupa una línia de negoci a favor de la transició ecosocial

Acompanyament per obrir una nova acció de negoci que estigui enfocada a empènyer la transició ecosocial. Reforcem la capacitat transformadora de l'acció econòmica de la nostra cooperativa.

Sòcies i treballadores resilients i organitzades per la Transició Ecosocial

Acompanyament per dinamitzar la base humana de la cooperativa. Fer comunitat és cabdal per la Transició Ecosocial, decidim entre totes on volem posar fil a l'agulla i fem plegades accions transformadores que remin a favor del planeta i d'enfortir la comunitat.

Mobilització política per a la Transició Ecosocial

La nostra cooperativa pot ser un actor mobilitzat políticament per a la Transició Ecosocial. Conèixer el mapa d'espais de participació i diferents lluites, prioritzar on involucrar-nos i decidir quins recursos dedicar són els principals objectius d'aquest acompanyament.

Pla per a la Transició Ecosocial per accedir a finançament públic

Cada cop més administracions públiques demanen un pla en Transició Ecosocial per accedir a subvencions, licitacions o compra pública. T'acompanyem en el disseny d'aquest pla en funció de les teves necessitats i expectatives.

Acompanyaments a projectes alimentaris

Acompanyaments a projectes alimentaris en tota la seva cadena, des de la producció fins al consum, passant per la comercialització, la distribució, etc.

Cooperativisme feminista i antiracista

Intercooperació: dinamització de trobades d'entitats feministes i del món de les cures

Acompanyament a processos d'intercooperació, creació i consolidació d'iniciatives del sector de les cures. Actualment, concentrem l'activitat en la facilitació d'espais de segon nivell de l'àmbit de les cures, com la xarxa Cura Digna. Aquesta va néixer com un espai d'intercooperació i actualment està en fase de consolidació.

Protocols de prevenció d'assetjament sexual, i elaboració de Plans d'Igualtat i Diversitat

Acompanyament en elaborar estratègies de detecció de l'assetjament a les organitzacions a través de l'elaboració d'un protocol propi, com a una eina bàsica per a la detecció, la prevenció, l'abordatge i la restauració a les organitzacions. Addicionalment, s'ofereix servei d'acompanyament per a l'elaboració de Plans d'Igualtat i Diversitat a les entitats.

Incorporació de la perspectiva antiracista

Revisió de la composició dels equips, del dossier de serveis, de la comunicació, de la cartera de proveïdores i de les relacions d'intercooperació.

Mirada interseccional de les organitzacions: som iguals?

El reconeixement de l'heterogeneïtat i la diversitat dels socis i les sòcies de les cooperatives és un valor amb un gran potencial. La forma jurídica cooperativa permet ajustar les necessitats laborals, personals i de corresponsabilitat a polítiques i condicions laborals concretes, on es mitiguin les diferències i es facin paleses o restaurin aquestes necessitats o tensions. Des d'un treball al Reglament de Règim Intern, es treballa en polítiques de benestar a la cooperativa.

Altres

Acompanyament inicial sobre l'habitatge cooperatiu

Es fa un assessorament bàsic sobre l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús i les característiques principals del model.

Acompanyament a Comunitats Energètiques

S'assessoren projectes tant en fase inicial (grup motor) com en fase de transformació (d'associació a cooperativa) o consolidació. Tant pel que fa a temes jurídics i administratius, com orientació tècnica-energètica i al finançament de projectes. S'ofereix assessorament per l'ampliació de la base social, l'estructura interna així com l'abordatge de la pobresa energètica.

Desenvolupament organitzacional amb perspectiva sistèmica

Acompanyament sistèmic d'equips en cooperatives o col·lectius. Aquest treball sistèmic explora els vincles i el context entre les persones, com també les relacions que se'n deriven.

Lideratges i facilitacions per al desenvolupament organitzacional i la millora del benestar

Per un bon desenvolupament i millora de l'organització cal posar atenció en el funcionament més intrínsec del projecte. Durant aquest acompanyament es convidarà a reflexionar sobre dinàmiques relacionades amb la cohesió, la visió d'un projecte, el lideratge i l'ús del poder, les dinàmiques de discriminació i la gestió d'agressions, la gestió de l'estrès o la relació amb l'entorn, entre d'altres.

Comunicació amb perspectiva feminista
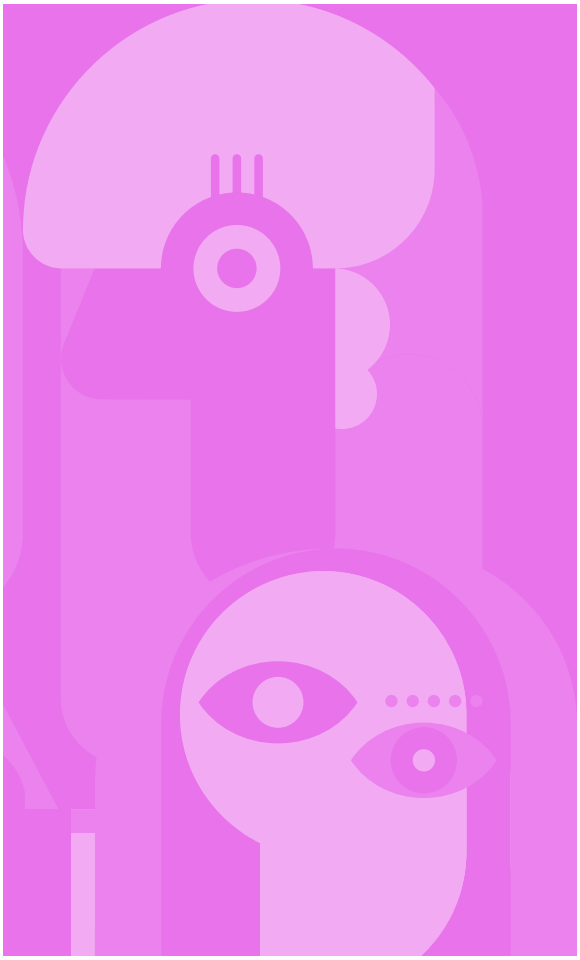
Desmuntar el sexisme en les comunicacions construint un nou discurs que promogui la igualtat i la no discriminació per raons de gènere. S'entendrà com s'ha construït el llenguatge i quins mecanismes el defineixen fomentant el coneixents aplicant eines per a un llenguatge no sexista.